

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ค่าใช้จ่ายสุทธิทางตรงจากการบริหารเภสัชกรรม ผู้ป่วยในชาย แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวศิวพร กฤตมโนรณ	
เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ. ศักดิ์ชัย อัญญคุณ	ประธานกรรมการ
	ดร. จุฬากรณี ลิ้มวัฒนานนท์	กรรมการ
	นพ. พินิจ ถีมสุคนธ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ได้กระทำโดยค้นหา แก้ไขและป้องกันปัญหาเกี่ยวกับยา โดยใช้วิธีการบริหารเภสัชกรรมและจำแนกปัญหาที่เกี่ยวกับยาตามแบบของ Strand และคณะ โดยประมวลผลต่อค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิ แยกตามระบบที่เป็นสาเหตุหลักของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลโดยคิดมูลค่ายา วัสดุการแพทย์ และมูลค่าการตรวจทางห้องปฏิบัติการจากราคาทูน คิดค่าบริการทางการแพทย์ ค่าใช้จ่ายอื่นๆจากมูลค่าที่เรียกเก็บจากผู้ป่วย การคิดค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิที่อาจประหยัดได้ ใช้วิธีคาดการณ์ความเป็นไปได้ในการเกิดผลซึ่งอาจจะตามมาจากปัญหาที่เกี่ยวกับยา ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับยามีผลเพิ่มระยะเวลาการรักษาในโรงพยาบาล หรืออาจทำให้ผู้ป่วยต้องกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล คิดค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิที่อาจประหยัดได้โดยอ้างอิงจาก DRG ทำการศึกษาระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2543 ถึง 31 ธันวาคม 2543 จำนวนผู้ป่วย 455 ราย รวมระยะเวลาการศึกษา 2 เดือน

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าอุบัติการณ์ของผู้ป่วยที่พบปัญหาเกี่ยวกับยาเท่ากับร้อยละ 23.30 ของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด ส่วนใหญ่ระดับความรุนแรงของปัญหาเกี่ยวกับยาที่พบคือ ระดับ 4 เป็นปัญหาเกี่ยวกับยาซึ่งทำให้เพิ่มระยะเวลาการรักษาในโรงพยาบาล หรือต้องกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจำนวน 69 ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 52.27 ของจำนวนปัญหาทั้งหมด

การแก้ไขและป้องกันปัญหาเกี่ยวกับยาที่ได้รับการยอมรับจากแพทย์และผู้ป่วยร้อยละ 98.10 และ 90.91 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิที่ประหยัดได้จากการบริหาร เกษัชกรรม แบ่งตามความคิดปกติของระบบร่างกายซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาลมีสัดส่วนสูงที่สุดในระบบไตและทางเดินปัสสาวะ คิดเป็นร้อยละ 46.49 ของค่าใช้จ่าย ด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิที่ประหยัดได้ทั้งหมด ค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิที่อาจ ประหยัดได้จากการบริหาร เกษัชกรรมมีสัดส่วนสูงที่สุดในระบบทางเดินอาหารร้อยละ 38.66 ของ ค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิที่อาจประหยัดได้ทั้งหมด

ผลของการแก้ไขและป้องกันปัญหาเกี่ยวกับยาที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรง สุทธิคือ เกษัชกรรมมีผลทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงสุทธิเท่ากับ 9,764.93 บาท และ อาจประหยัดค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ทางตรงเท่ากับ 43,616.62 บาท ในการให้บริหาร เกษัชกรรมแก่ ผู้ป่วย 455 ราย รวมระยะเวลา 2 เดือน

การวิจัยสรุปได้ว่าการค้นหาแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกี่ยวกับยาของผู้ป่วยในชาย อายุรกรรมโดยใช้วิธีการบริหาร เกษัชกรรม มีผลประหยัด และอาจประหยัดค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ ทางตรงสุทธิ

Thesis Title	Net Direct Medical Cost of Pharmaceutical Care for Male In-Patient at Internal Medicine Department, Lampang Hospital	
Author	Ms. Siwaporn Krittamanorote	
M.S.	Clinical Pharmacy	
Examining Committee	Assoc. Prof. Sakchai Ausayakhun	Chairman
	Dr. Chulaporn Limwattananon	Member
	Dr. Pinit Limsukon	Member

ABSTRACT

Identification, correction and prevention of drug-related problems (DRP_s) were done through pharmaceutical care activities. The categories of DRP_s were used from Strand *et al*'s model. Net direct medical costs for all DRP_s were evaluated.

Drug, medical materials and laboratory costs were based on acquisition costs, and the others were based on charges. Avoidable costs were the product of probability of the consequence of DRP_s. The cost of DRP_s that increased length of stay or caused readmission were based on DRG payment.

The study was conducted in male - inpatient at internal medicine ward at Lampang Hospital, during November 1, 2000 to December 31, 2000. 455 patients were monitored by well-trained clinical pharmacists. The DRP_s were found in 23.30% of the patients monitored. 69 DRP_s (52.27%) were classified as level 4 of severity. The correction and prevention of DRP_s were accepted by 98.10% of the physicians and 90.91% of the patients.

Net direct medical saving and avoidable costs from the correction and prevention of DRPs were 46.49% in kidney and urinary tract system and 38.66 % in gastrointestinal system, respectively.

The clinical pharmacist could save direct medical costs in the net of 9,764.93 Bath and the potential avoidable costs of 43,616.62 Bath.

The conclusion of this research is identification, correction and prevention of DRPs through pharmaceutical care can save medical care costs and potential avoidable costs.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University